

Latweeschu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Kummissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 21. Zettortdeena 21mā Mei 1825.

No Warfchawas.

Muhfu augsts kungs un Waldineeks, Brees
wu Keisers un Pohlu Kehnisch, 27tā
April pehz püssdeenas eeksch augstas wesseliba
pee mums atbrauzis. Taggad liddinajahs kar
rohgs us muhsu pilli, par sihmi, ka muhsu
Keisers un Kehnisch taggad pee mums irr.
Wakkara par wissu pilfatu preeksch nammu loh
geem frezzes bij liktas gohda un preeka labbad.
Dhtrā rihtā ta Keiseristka Majesteet eeksch
Pohlu Generala munderina pee deenischfiga
munstera Pats bija klah.

Pee Dubosari pilfata, Gerson Gubernementā,
nezik tahli no Turku rohbescheem, seema scho
godd tikkai Bewrar mehneshā rahiijahs ar tik
pasauls sneega, ka labbibu un feemu no ta leela
klajuma tur apkahrt ne mas ne warreja ewest.
Dauds weetās, kad pee seena faudsehm ne war
reja peetapt, lohpi ar neiskultu labbibu bij ja
usturr.

(No Leepojas awisehm.)

No Zehkaba pilfata.

Pevez ilgas gaidishanas arri muhsu Sallas
draudsas basniza tohp falahpita un gruntigi
fataifita. Ta wehl newaid wezza, jo 1807tā
gaddā Dezember mehneshā ta pirmā reise tappe
eeswehtita, un taggad atkat wiss ka no jauna
jataifa. Lai Deewos dohd, ka taggad ta strah
daschana un puhleschana stipraka buhtu, un ka
ta nauda, ko schehligs Keisers dewis, muhsu
basnizu us dauds gaddeem warretu pafargahd par
nihfschanu un pohstischana.

Muhfu mallā rudsu lauki jaufi spihd un see
mas gruhtibas teem ne kahdu skahdi darris
schas. Lai Deewos tikkai labbu feedu laiku dohd,
tad warram scho gadd dauds auglus zerrecht.

Pa Daugaru mas struhgu eet, uhdens leels,
un taks struhgas ne nem ne kahdus stuhrmanus

(kornikus) no muhsu eedsihwotajeem, tapehz
scho gadd mas naudas warr pelniht.

* * *

Teem awischu apgahdatajeem tappe pahri
neddelas pehz jauna gadda weena dseesminā
eedohta, ko ne warreja awises eelitt, tapehz ka
padauds wehlu mums rohkās nahze, bet kad
mums taggad ta sinna no Mehrsragga nahkusi,
ka tas, kas to dseesminā sadohmajis un farak
stijis, ittin ahtri un ne dohmajoht nomirris un
arri jau paglabbahs, tad mehs to dseesminā, kas
tatschu mums preeksch awisehm bij eedohta, ne
gribbam un ne warram ilgaki aisturreht, jo kas
us preeksch uarr sinnah, kas lihds zittu jaunu
gaddu wehl notiks un woi tad arri pawissam
spehsim nelika prahru isdarriht? Nelaisis jau
weeni Zahnu dseesminā preeksch awisehm farak
stijis un tapehz mums peeflahjahs winna pee
minneht. Winna wahrds bija Ulrich Kasimir
Boehlendorff; winsch bij labbu wezzaku behrns,
winna tehws bij Kreewu kommissaris Jelgawa;
jaunumā winsch labbi mahzijahs, itt ihpaschi
winsch sinnaja dauds fiveschas vallobas, Deewos
winnam ittin labbu galwu bij dewis, bet winsch
tappe slims pee fawa prahra, un wissur bihda
mees ka zilweki gribboht winnam fawu brihwe
stibu atremt, winsch wairak ka 20 gaddus ap
kahrt staigaja, daudsreisahn wissu Kursemmi
un pahri reises arri Widsemimi kahjahn istai
gadqams. Gohdigs laffraitas kas sinna pats to
buhs redsejis ar kultu ar grahamatahm pa zeltu
staigajam. Beidsoht winsch ka labbaks tappis,
usnehme skohlmeistera ammatu pee Mehrsragga
arrentes funga behrneem, ko gan drihs pa
10 mehneshēem ustizzigi mahzijis. Lai nu
kappa atrohn to meeru, ko sche wirfs semmes
gan wissur mekleja, bet ne kurt ne atradde. Ar

scho dseesminu winsch teem, kas winnu pastimmi-
schi, un arri wisseem awischu lassitajeem labbu
laimi wehle un ta fakkoht ar Deewu fakka:

Tauna gadda naeks. 1825.

Zaur naek un padebbescheem ween
Un miglahm seemas wehtra sreen,
Un tomehr preeka leeziba. —

Tauns gads atmohdahs seemina.

Tauns gads, tas laika behrns, irr flaht,
Zau wezzam trohni buhs atstaht,
Wusdnakfiniaa eraudsichts tohp,
Diwpazmit mehneschus fakohp.

Ko raudi meitt? Sirds saplohe
Ir wezzam, kam jau bedri rohk —
Ka apkahrt schuhplim tauta self,
Ta jaunu gaddu gohda zelt. —

Kur selta swaigsnes parahdahs,
To brihd wissi saweensjahs
Ka Deewa nammia, atwehle
Nahkamu deenu pasaule.

Zik luhschanas scheit seemme kann,
Zik pasaules tur augscham swann! —
Us zetteem mettahs weentulihis,
Par wisseem luhdsahs nabbadishts:

„Dohd, Lehtiht! wehtr' un lehnu gais,
„Dohd semmes tahrpant sawu mai,
„Lai faultite apgaismota
„To dwehfeliti pahrauna!

„Lai flimmam fahpes atlaischahs,
„Lai plikkam manta fakrahahs,
„Ir baggatu eepreezini,
„Lai tewi atsibst firsnigü

„Lai stiprums stipri apstrahdæ
„Un wahjahn dussu apgahdæ;
„Lai gudriba ir peeminna
„Ta masa, kas dauds ne simma

„Ur tehwa - semmes angumu
„Dohd mahjinahm pahrtikscham,
„Un lai us tahn ifkatru brihd
„Taws schehligs prahts ka swaigsne spihd.“

Boehlendorff.

Metainfus kaiminsch.

Preeksch fahdeem gaddeem, kad seemas svehtki
tuwu flaht bija, weens birgeris pilstat, grib-

bedams ar teem sawejeem labbakui kummosi pa
fwehtkeem baudiht, darrija, ko gohdigs lassitaas
arr darra, winsch nokave barrotu wepri, ko
ilgi pee nainma bij turrejis, bet kad deenas ta
laika warren ihsas, tad ne tappe gattawis, til-
kai warreja to fantu lohpu labbi nopluzzinah
un skaidri isnemt, tad pakalsch fahjäas lihku fohku
zaur bahsis, to pakahre pee dehlu schohgu pee
labbas tappas. Winna kaiminsch pee wepra
dseesinhahm mannijs, ka tam gals atnahzis,
zaur schohga schirkas skattijahs, kur to pakarr.
Winsch dohmaja, kaiminsch pee tahs treknas
gallas lehti warretu atehstees un slims tapt,
turklaht arri ne weens ne redsoht, ja par naek
to treknu wepri preeksch fewim nemtu. Zahdä
prahtä peelee treppi pee schohga, fahpj wirsu,
un par schohgu pahrleezees, sahk zelt wepri,
bet kad warren smags bija, tad isbahsch galwu
zaur lohku, un ar rohkahm atspeesdamees us
schohga kanti, sahk zelt ar wissi meesu, bet ne
bij teesa, ka ne weens ne redseja, ta leela Us-
rauga azzis irr allashin wattam, tas nu bij
lizzis uskallu liht un tadehl ta netaisna kaimina
rohkas noslidde no schohga kanta un nu bij no-
kehrees ka fahriga strasde zilpi, smags wepris
faspeede saglim faklu us schohga assu kanti, pa-
scha meesa bij ka atswarra us ohtru pufsi, tad
nu ar rohkahm gan spahrdijahs, ar fahjahn
gan danzoja, bet nahwe jau bij flaht un nobeidse
to blehdi pagallam. Ohtrå rihtä kaiminsch, kad
tikkaf bischkiht gaisch bija, peegahje pee sawa
wepra, jau no tahlenes brihnodamees, ka dands
augstaki karrahs, peenahzis flaht winsch reds
kaimina galwu pahri par schohgu, tam labbu
rihtu nodewis prassa, kas winnam jassattahs
pee sawa wepra, bet tas ne atbild. Nu pats
eet treppi dabbuht un uskahpis angscham atrohn
to putnu bes dsihwibas.

Mahzees: Blehdiba few paschai rihsstes
greesch.

Teesas flud dinachanas.

Ta Kursemmes Gubernementa waldischana pawehl
wissahm pullizes teesahm pilstatos un us semmehm
pehj ta no Rihges isbehguscha rekruscha Jannis Anfo

melkelt un eelsch 4trahm neddelahm par to sawus rapportus atsuhtiht. Gelgawas pilli 3otā April 1825.
(Nr. 2479.)

* * * * *

Us pawehleschanu tāhs Keiserifas Majesteet, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walstis u. t. j. pr., tohp no Wehrgallas pagasta teefas wissi parradu deweji ta Wehrgallas faimneeka Strehta Fehkaba, par kurru mantahm, inventarium truhkuma un parradu labbad, schinni deenā konkurse spreesta tappusi, zaur scheem raksteem aizinati, eelsch diwi mehnescuem, tas irr lihds 25tu Zuhni schi gadda, kas par weenigu un isslehdamu terminu nolikts, pee sawas teefas saudeschanas, ar sawahm prassischanaahm un parahdischanahm woi paschi, woi zaur weetneekeem, kurtdhi peenemmami, scheitan atnahkt, un tad fagaadiht un dsirdeht, kas teefas spreediums buhs. To buhs wehrā nemt!

Ar Wehrgallas pagasta teefas appalschraaksta un sehgela islaists pirmā Meija deenā 1825.
(S. W.) + + + Bruera Jannis, pagasta teefas wezzakais.

J. F. Skrey, pagasta teefas frihweris.

* * * * *

Us pawehleschanu tāhs Keiserifas Majesteet, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walstis u. t. j. pr., tohp no Peenauies krohna pagasta teefas wissi tee, kam taisnas prassischanas pee ta krohna Peenauies faimneeka Judding Anfs, par kurru mantu konkurse irr spreesta schinni deenā, krohna nodohschani, leelu magaschies parradu un zittu parradu dehl, scheitan tohp aizinati un fasaulti, lai diweju mehnescu starpā no tāhs scheit appalschā rakstitas deenās pee schihs pagasta teefas paschi peeteizahs, ja ne, tad wissi tee, kas ar sawahm prassischanaahm tannī nolikta brihdi ne buhtu peeteikuschies, us muhschigi laiku kā atraiditi un isslehgiti taps turreti. To buhs wehrā nemt! —

Peenauē 24tā April 1825.
(S. W.) Chvald Anfs, preesksehdetais.
(Nr. 114.) Joh. E. Szonn, pagasta teefas frihweris.

* * * * *

Us pawehleschanu tāhs Keiserifas Majesteet, ta Patwaldineeka wissu Kreewu u. t. j. pr., tohp no Jaunaspils pagasta teefas wissi tee saazinati, kam prassischanas pee teem lihdschinnigeem Jaunaspils faimneekem: Mester Fehkab, Nohdin Danihel, Muldain Mattihs un Tschufschu Fehkab, par kurru mantu konkurse irr spreesta, kā arri pee ta faimneeka Meesaje Fritscha, kas pats gribbedams mahjas atdhd. Lai scho faimneku parradu deweji, ja ne gribb sawas teefas saudeht, diweju mehnescu starpā no tāhs scheit appalsch rakstitas deenās, un wisswehlaki lihds 23schu Zuhni schi gadda sawas prassischanas pee schihs pagas-

sta teefas peeteiz, un tad fagaiba, kā teesa spreedihs. Jaunā pilli 23schu April 1825.

(S. W.) Us teefas pawehleschanu,

P. F. Diekmann, pagasta teefas frihweris.

* * * * *

Us pawehleschanu tāhs Keiserifas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walstis u. t. j. pr., tohp no Prawinges pagasta teefas wissi tee, kam pee tāhs pakkal palikuscas mantas ta Prawingu muischias nelaika faimneeka Riggullu Krista un winna nomirruscha brahla Unsa kahdas taisnas mekleschanas jeb prassischanas irr, scheitan aizinati, lai diweju mehnescu starpā no tāhs scheit appalschā rakstitas deenās lihds 25tu Zuhni mehnescu deenu schi gadda pee schihs pagasta teefas peeteizahs, un lai sawas mekleschanas un prassischanas teefas grahmotās (protokollē) leek faraftiht, ar to nepamettamu pamahzischani, kā pehz aissgahjuscha nolikta laika ne weens ar sawahm prassischanaahm wairs ne taps dsirdehts, bet kā winnam taps uslikts muhschigi kluszu zeest. Prawinges pagasta teesa 25tā April mehnescu 1825ta gadda.

Us tizzibu,
J. C. Salpus, pagasta teefas frihweris.

* * * * *

No Chdoles pagasta teefas tohp wissi parradu deweji to diweju Chdoles faimneeku Pahses Kristapa un Ammohl Zohma, kurri sawas mahjas paschi nodewuschi un par kurru mantahm, dehl truhlama inventarium un zittu parradu, zaur schihs deenās teefas spreediumu konkursis nolikts, aizinati, lai pee saudeschanas sawas teefas lihds 27tu Zuhni schi gadda ar sawahm prassischanaahm peeteizahs. Chdoles pagasta teesa 25tā April 1825.

Ehrmann Mahting, pagasta wezzakais.
(Nr. 51.) G. Monkevits, pagasta teefas frihweris.

* * * * *

No Dohbeles pagasta teefas teek fluddinahsts teen, kam kahdas taisnas prassischanas pee Dohbeles faimneeka masa Spinnit, kas sawas mahjas irr nodewis, ne warredans wairs par faimneeku buht, ar scho teefas fluddinachanu un fasaultchanu tohp aizinati, lai wisswehlaki lihds 25tu Zuhni mehnescu deenu schi gadda pee schihs pagasta teefas, pee saudeschanas sawas mantas, teizahs.

Dohbeles pagasta teesa 25tā deenā April mehnescu 1825ta gadda.

(Nr. 103.) E. Blumenfeld, pagasta wezzakais.

* * * * *

No Kerklinga pagasta teefas tohp itt wissi parradu deweji ta no Grahweju mahjam hislita faimneeka Zahna un ta no Dreimanna mahjam hislita faimneeka Zahna, par kurru mantu konkurse irr likta,

scheitan aizinali, lai pee saudeschanas sawas teesas lihs 29tu Juhni schi gadda, kas par to isslehsamu terminu nolikts, pee schihs teesas ar sawahm taisnahm prassischanaahm un peerabdischanaahm peeteizahs un to tahaku spreedumu pehz likkumeem fagaida. Kerklinges pagasta teesä 27tä April 1825.

† † † Rihche Mattihs, pagasta wezzakais.
Friedrich Braun, pagasta teesas frihweris.

* * * * *

No frohna Behrsmuischhas pagasta teesas scheitan tohp fluddinahts, ka parradu lebbad ta manta ta pee Behrs un Zihpel meschakunga muischhas peedertiga meschafarga Mangel, prohti gohwis, firgi, aitas, zuhlas, mahju un arramas leetas 26tä Mei uhtruppe eelsch Mangela mahjahm taps pahrdohtas, bet ta nauda tulift irr jamaksa. Kam tihktu te ko pirk, lai peeminnietä deenä Mangelu mahjäas atnahk. Krohna Behrsmuischhas pagasta teesä 6tä Mei 1825.

(S. W.) H. Behting, preeskfehdetais.
(Nr. 105.) G. W. Schwanenberg, pagasta teesas frihweris.

* * * * *

Kad tas brihws Latweetis Kristian Straus, kas appaksch Appschuppes frohna muischhas mahjo, to strahpes naudu pehz nepeeklahjamas seena plauschanas eelsch frohna rohbescheem nau makfajis, tad to plawa, kas tam augscham peeminnetam Kristian Straus irr, un kas stahw eelsch Behrs un Zihpel muischhas frohna meschu, nezik tahli no Summeragga, no schihs pagasta teesas us augsta frohna rehkinunu us arrenti eelsch uhtruppi taps isdohta, prohti tanni 29tä Mei schi gadda. Kas gribetu to plawu us arrenti nemt, lai peeminnietä deenä pee pagasta teesas Behrsmuischä atnahk. Krohna Behrsmuischhas pagasta teesä 6tä Mei 1825.

(S. W.) H. Behting, preeskfehdetais.
(Nr. 107.) G. W. Schwanenberg, pagasta teesas frihweris.

* * * * *

To 13tu April iheijoht 14tu nahkoht diwi meitas ar wahrdu Alndohrte no Keppur Fritscha mahjahm un Lawise no Ahbauwez kesteru mahjahm, pehz to ka apsagguschees, ka leekahs, aissbehguschas. Winnas gan par to zelku us Leischeem aissgahjuschas, jo winnahm tur irr raddi. Todehl nu itt wissas gohdinajamas teesas ka peeklahjahs tohp luhgtas, ja schihs ar wahrdu peeminnetas meitas atrohn, tafs paschas

tulift likt sanemt un pee schihs pagasta teesas no fuhiht.

I s t e i f f c h a n a.

Alndohrte irr 20 gaddu wezza, no widdischliga auguma, gluddens gihmis, prischi waigs; winna bij strihpaine swahrki un filla pirkta wadmalla kamsohle. Lawise irr 22 gaddu wezza, garra un smuidra augusi, gluddens gihmis, deguns bischliht stahwu; winna bij gehrbta pusewaddmalla gaischi silleem swahrkeem un tahdu paschu kamsohli.

Jauaspils pagasta teesä 18tä April 1825.

(S. W.) Us teesas pawehleschanu,

P. F. Diekmann, pagasta teesas frihweris.

* * * * *

No Dischas Uswilkes muischhas pullizes tas aissgahjis podredtschiks Jeffim scheitan no teesas tohp aiznahts, lai eelsch ihsu laiku pee tafs peeminnetas muischhas pullizes peeteizahs un sawu pakka pamettuschu firgu, zittas drehbes un weenu dehlu sahgi prettim nem; ja to ne darrhls, tad wissas schihs leetas imä Juhli mehnescha deenä schi gadda pagasta lahdei par labbu eelsch uhtruppi taps pahrdohtas. Discha Uswilke, 20tä April 1825.

Kahrlis Baron no Korff.

Zittas flubdin a f ch a n a s.

Kam pee tahm atlifschahm mantahm ta nelaika Igges muischhas dsmitslunga Heinrich Alexander von den Brincken kaut kahdas prassischanaahm buhtu, tas lai til drilhs ka warredams un wisswehlaki lihs 10tä Juhni deenu schi gadda pee Doktor Kupffer lunga Lalsene peeteizahs.

* * * * *

Weens jauns zilweks, kas mahk basnizas meldeijas labbi dseedaht, tifpat wahziski ka latwiski, un kas abbäas wallodäas proht rakstiht un lassift — un rehkencht — tohp melkichts wezzam Virschus muischhas dseedatajam par paligu. Kas gribb scho animatu usnemt, tas lai nakamas Fahnu deenä man usmekle pee Steffenhagen un dehla Leelhelgawä.

Lundberg,

Virschus un Sallas draudses mahzitais.

* * * * *

Tas pee leelas Skurstinu muischhas peederrigs Stolzes frohgs us nahkoscheem Fahneem 1825 us arrenti irr dabbujams. Tee, kam patikty to dabbuht, lai wisswehlaki lihs imu Juhni schi gadda pee leelas Skurstinu muischhas waldischanas peeteizahs.

I s t z u d r u c k e n e r l a u b t.

Im Namen der Civiobverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 187.